

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 22ας Απριλίου 2021*

«Προδικαστική παραπομπή – Κανονισμός (ΕΚ) 1346/2000 – Διαδικασίες αφερεγγυότητας – Άρθρο 4 – Εφαρμοστέο δίκαιο στη διαδικασία αφερεγγυότητας – Δίκαιο του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας – Άρθρο 13 – Επιβλαβείς για το σύνολο των πιστωτών δικαιопραξίες – Εξαίρεση – Προϋποθέσεις – Δικαιοπραξία διεπόμενη από το δίκαιο κράτους μέλους άλλου από το κράτος έναρξης – Δικαιοπραξία απρόσβλητη βάσει του δικαίου αυτού – Κανονισμός (ΕΚ) 593/2008 – Εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές – Άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο β' – Έκταση του εφαρμοστέου δικαίου – Εκπλήρωση των απορρεουσών από τη σύμβαση υποχρεώσεων – Πληρωμή πραγματοποιηθείσα προς εκπλήρωση σύμβασης που διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους άλλου από το κράτος έναρξης – Εκπλήρωση από τρίτον – Αγωγή για την επιστροφή της πληρωμής αυτής στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας – Εφαρμοστέο δίκαιο στην εν λόγω πληρωμή»

Στην υπόθεση C-73/20,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία) με απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2020, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 13 Φεβρουαρίου 2020, στο πλαίσιο της δίκης

ZM, ενεργών υπό την ιδιότητα του συνδίκου πτωχεύσεως της Oeltrans Befrachtungsgesellschaft mbH,

κατά

E.A. Frerichs,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, L. Bay Larsen, C. Toader και M. Safjan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Hogan

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα της διαδικασίας: η γερμανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο ZM, ενεργών υπό την ιδιότητα του συνδίκου πτωχεύσεως της Oeltrans Befrachtungsgesellschaft mbH, εκπροσωπούμενος από τον J. Froehner, Rechtsanwalt,
- η E.A. Frerichs, εκπροσωπούμενη από τον J. van Zuethem, advocaat,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Inez Fernandes, καθώς και από τις P. Barros da Costa, L. Medeiros και S. Duarte Afonso,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους M. Wilderspin και H. Leupold,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ 2000, L 160, σ. 1), και του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη I) (ΕΕ 2008, L 177, σ. 6).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του ZM, ενεργούντος υπό την ιδιότητα του συνδίκου πτωχεύσεως της Oeltrans Befrachtungsgesellschaft mbH, και της E.A. Frerichs, σχετικά με την επιστροφή, εκ μέρους της E.A. Frerichs, πληρωμής πραγματοποιηθείσας υπέρ αυτής από την Oeltrans Befrachtungsgesellschaft, δυνάμει συμβάσεως συναφθείσας μεταξύ της E.A. Frerichs και εταιρίας ανήκουσας στον όμιλο Oeltrans.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός 1346/2000

- 3 Ο κανονισμός 1346/2000 καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ 2015, L 141, σ. 19). Εντούτοις, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, είχε εφαρμογή ο κανονισμός 1346/2000.

4 Οι αιτιολογικές σκέψεις 23 και 24 του κανονισμού 1346/2000 ορίζουν τα εξής:

«(23) Ο παρών κανονισμός, στα θέματα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, θα πρέπει να καθορίζει ενιαίους κανόνες για τη σύγκρουση των νομοθεσιών οι οποίοι να αντικαθιστούν, στα πλαίσια του πεδίου εφαρμογής τους, τις εθνικές διατάξεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Εκτός εάν υπάρχει αντίθετη διάταξη, θα πρέπει να εφαρμόζεται η νομοθεσία του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας (“lex concursus”). Ο κανόνας αυτός για τη σύγκρουση των νομοθεσιών θα πρέπει να εφαρμόζεται τόσο στην κύρια διαδικασία όσο και στις τοπικές διαδικασίες. Ο lex concursus καθορίζει όλα τα αποτελέσματα της διαδικασίας αφερεγγυότητας, τόσο τα διαδικαστικά όσο και τα ουσιαστικά, επί των ενεχόμενων προσώπων και έννομων σχέσεων. Ο κανόνας αυτός διέπει όλους τους όρους έναρξης, διεξαγωγής και περάτωσης της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

(24) Η αυτόματη αναγνώριση μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας στην οποία εφαρμόζεται κανονικά το δίκαιο του κράτους έναρξης της διαδικασίας, μπορεί να έρχεται σε αντίθεση με τους κανόνες δυνάμει των οποίων διεξάγονται κανονικά οι συναλλαγές στα άλλα κράτη μέλη. Για να προστατευθούν οι έννομες προσδοκίες και η ασφάλεια των συναλλαγών στα άλλα κράτη μέλη, εκτός αυτού της έναρξης της διαδικασίας, θα πρέπει να προβλεφθούν ορισμένες εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα.»

5 Το άρθρο 4 του κανονισμού, με τίτλο «Εφαρμοστέο δίκαιο», ορίζει τα εξής:

«1. Εάν ο παρών κανονισμός δεν ορίζει άλλως, δίκαιο εφαρμοστέο στη διαδικασία αφερεγγυότητας και στα αποτελέσματά της είναι το δίκαιο του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας, κατωτέρω καλουμένου “κράτος έναρξης”.

2. Το δίκαιο του κράτους έναρξης ρυθμίζει τις προϋποθέσεις έναρξης, τη διεξαγωγή και την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Βάσει του δικαίου αυτού, ορίζονται συγκεκριμένα:

[...]

ιγ) οι κανόνες που άπτονται της ακυρότητας, ακυρωσίας ή του ανενεργού των επιβλαβών για όλους τους πιστωτές δικαιοπραξιών.»

6 Το άρθρο 13 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Επιβλαβείς πράξεις», ορίζει τα εξής:

«Το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο ιγ) δεν ισχύει, εάν αυτός ο οποίος επωφελήθη δικαιοπραξίας επιβλαβούς για το σύνολο των πιστωτών προσκομίσει απόδειξη ότι:

– η δικαιοπραξία αυτή διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους άλλου από το κράτος έναρξης και ότι

– το δίκαιο αυτό δεν παρέχει στη συγκεκριμένη περίπτωση κανένα μέσο προσβολής της δικαιοπραξίας αυτής.»

Ο κανονισμός 593/2008

7 Κατά την αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 593/2008:

«Προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο γενικός στόχος του παρόντος κανονισμού, που είναι η ασφάλεια δικαίου στον ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης, οι κανόνες σύγκρουσης νόμων θα πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας. Εντούτοις, τα δικαστήρια θα πρέπει να διατηρούν ένα περιθώριο διακριτικής ευχέρειας προκειμένου να καθορίζουν το δίκαιο που έχει τη στενότερη σχέση με την υπόθεση.»

8 Το άρθρο 12 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Έκταση του εφαρμοστέου δικαίου», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Το σύμφωνο με τον παρόντα κανονισμό, εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο, διέπει ειδικότερα:

[...]

β) την εκπλήρωσή της·

[...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9 Η Oeltrans Befrachtungsgesellschaft και η Tankfracht GmbH είναι εταιρίες εγκατεστημένες στη Γερμανία. Ανήκαν στον όμιλο Oeltrans.

10 Η E.A. Frerichs, η οποία είναι εγκατεστημένη στις Κάτω Χώρες, και η Tankfracht συνήψαν σύμβαση ναυλώσεως σκάφους εσωτερικής ναυσιπλοΐας, βάσει της οποίας η Tankfracht όφειλε στην E.A. Frerichs αμοιβή 8 259,30 ευρώ. Στις 9 Νοεμβρίου 2010, η Oeltrans Befrachtungsgesellschaft κατέβαλε στην E.A. Frerichs το οφειλόμενο από την Tankfracht ποσό στο πλαίσιο εκπλήρωσης της ως άνω σύμβασης.

11 Στις 29 Απριλίου 2011, το Amtsgericht Hamburg (ειρηνοδικείο Αμβούργου, Γερμανία) κίνησε διαδικασία αφερεγγυότητας κατά της Oeltrans Befrachtungsgesellschaft. Στις 21 Δεκεμβρίου 2014, ο αρχικός σύνδικος στην ως άνω διαδικασία άσκησε ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου αγωγή με αίτημα την έντοκη επιστροφή του ποσού των 8 259,30 ευρώ, στο πλαίσιο ακύρωσης των πράξεων της εταιρίας αυτής. Λόγω αμέλειας του εν λόγω δικαστηρίου, η επίδοση του δικογράφου της αγωγής στην E.A. Frerichs πραγματοποιήθηκε μόλις τον Δεκέμβριο του 2016. Από τις 25 Μαρτίου 2016, ο ZM είναι σύνδικος στην εν λόγω διαδικασία.

12 Κρίνοντας ότι η αγωγή της κύριας δίκης διεπόταν από το γερμανικό δίκαιο, το Landgericht (περιφερειακό δικαστήριο, Γερμανία) δέχθηκε την αγωγή του συνδίκου.

13 Το εφετείο μεταρρύθμισε την απόφαση του Landgericht (περιφερειακού δικαστηρίου) δεχόμενο την προβληθείσα από την E.A. Frerichs ένσταση παραγραφής και απέρριψε την εν λόγω αγωγή, κρίνοντας επίσης με βάση το γερμανικό δίκαιο.

14 Ο ZM άσκησε αναίρεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Bundesgerichtshof (Ανώτατου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου, Γερμανία), με αίτημα την επικύρωση της πρωτόδικης αποφάσεως.

- 15 Κατά το ως άνω δικαστήριο, η ευδοκίμηση της αιτήσεως αναιρέσεως εξαρτάται από την ερμηνεία που θα δοθεί στο άρθρο 13 του κανονισμού 1346/2000 και στο άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 593/2008.
- 16 Συγκεκριμένα, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, στοιχείο ιγ', του κανονισμού 1346/2000, το δίκαιο του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας καθορίζει, μεταξύ άλλων, τους κανόνες που άπτονται της ακυρότητας, ακυρωσίας ή του ανενεργού των επιβλαβών για όλους τους πιστωτές δικαιοπραξιών. Το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει ότι, εφόσον η έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά της Oeltrans Befrachtungsgesellschaft έλαβε χώρα στη Γερμανία, το ζήτημα της ακύρωσης της πληρωμής του ποσού των 8 259,30 ευρώ που κατέβαλε η ως άνω εταιρία υπέρ της E.A. Frerichs θα έπρεπε, ως εκ τούτου, να κριθεί με βάση το γερμανικό δίκαιο και ότι, σύμφωνα με το δίκαιο αυτό, θα έπρεπε να γίνει δεκτή η αγωγή της οποίας έχει επιληφθεί, διότι, αντιθέτως προς όσα δέχθηκε το εφετείο, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης αξίωση δεν έχει παραγραφεί.
- 17 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η E.A. Frerichs επικαλείται τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 13 του κανονισμού 1346/2000, υποστηρίζει ότι η πληρωμή αυτή πρέπει να εκτιμηθεί βάσει του ολλανδικού δικαίου και προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι το ολλανδικό δίκαιο δεν παρέχει κανένα μέσο προσβολής της εν λόγω πληρωμής.
- 18 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι η συναφθείσα μεταξύ Tankfracht και E.A. Frerichs σύμβαση, ανεξαρτήτως του νομικού χαρακτηρισμού της, διέπεται από το ολλανδικό δίκαιο.
- 19 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το ζήτημα αν πληρούται στη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί η πρώτη προϋπόθεση του άρθρου 13 του κανονισμού 1346/2000, κατά την οποία η οικεία επιβλαβής δικαιοπραξία διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους άλλου από το κράτος έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας, εξαρτάται από το αν, δυνάμει του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 593/2008, η πληρωμή που πραγματοποίησε τρίτος, εν προκειμένω η Oeltrans Berichtungsgesellschaft, προς εκπλήρωση της βάσει της εν λόγω σύμβασης απαίτησης της E.A. Frerichs έναντι της Tankfracht, διέπεται επίσης από το ολλανδικό δίκαιο.
- 20 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν το άρθρο 13 του κανονισμού [1346/2000] και το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού [593/2008] την έννοια ότι το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο δυνάμει του δεύτερου κανονισμού διέπει και την πληρωμή στην οποία προβαίνει τρίτος με σκοπό την εκπλήρωση της συμβατικής υποχρέωσης πληρωμής ενός συμβαλλομένου μέρους;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 21 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 13 του κανονισμού 1346/2000 και το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 593/2008 έχουν την έννοια ότι το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο δυνάμει του δεύτερου κανονισμού διέπει επίσης την πληρωμή που πραγματοποιείται από τρίτον προς εκπλήρωση της συμβατικής

- υποχρέωσης πληρωμής ενός εκ των συμβαλλομένων όταν, στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, η πληρωμή αυτή προσβάλλεται ως επιβλαβής για το σύνολο των πιστωτών δικαιοπραξία.
- 22 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 13 του κανονισμού 1346/2000 προβλέπει εξαίρεση από τον γενικό κανόνα του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, κατά τον οποίο το εφαρμοστέο στη διαδικασία αφερεγγυότητας και στα αποτελέσματά της δίκαιο είναι το δίκαιο του κράτους έναρξης της διαδικασίας (απόφαση της 16ης Απριλίου 2015, Lutz, C-557/13, EU:C:2015:227, σκέψη 34).
 - 23 Κατά το άρθρο 13 του εν λόγω κανονισμού, το άρθρο του 4, παράγραφος 2, στοιχείο ιγ', δεν έχει εφαρμογή όταν ο ωφεληθείς δικαιοπραξίας επιβλαβούς για το σύνολο των πιστωτών προσκομίσει απόδειξη ότι η δικαιοπραξία διέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους άλλου από το κράτος έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας και ότι το ως άνω δίκαιο δεν παρέχει στη συγκεκριμένη περίπτωση κανένα μέσο προσβολής της δικαιοπραξίας αυτής.
 - 24 Όπως υπενθυμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 24 του κανονισμού 1346/2000, η ως άνω εξαίρεση, της οποίας σκοπός είναι η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των έννομων προσδοκιών και της ασφάλειας των συναλλαγών στα άλλα κράτη μέλη πέραν αυτού της έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας, πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά, το δε περιεχόμενό της δεν μπορεί να βαίνει πέραν του αναγκαίου για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρου (βλ. απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2015, Nike European Operations Netherlands, C-310/14, EU:C:2015:690, σκέψη 18 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
 - 25 Όσον αφορά τον σκοπό του άρθρου 13 του κανονισμού 1346/2000, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το άρθρο αυτό αποσκοπεί στην προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ωφεληθέντος από επιβλαβή για το σύνολο των πιστωτών δικαιοπραξία, προβλέποντας ότι η δικαιοπραξία αυτή θα εξακολουθεί να διέπεται, ακόμη και μετά την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας, από το δίκαιο που ήταν εφαρμοστέο την ημερομηνία κατά την οποία συνήφθη (απόφαση της 8ης Ιουνίου 2017, Vinyls Italia, C-54/16, EU:C:2017:433, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
 - 26 Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι τα άρθρα 4 και 13 του κανονισμού 1346/2000 συνιστούν *lex specialis* σε σχέση προς τον κανονισμό 593/2008 και πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των σκοπών που επιδιώκει ο κανονισμός 1346/2000 (απόφαση της 8ης Ιουνίου 2017, Vinyls Italia, C-54/16, EU:C:2017:433, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
 - 27 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης διαδικασία αφερεγγυότητας κινήθηκε στη Γερμανία, το εφαρμοστέο δίκαιο στην εν λόγω διαδικασία και στα αποτελέσματά της είναι, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000, το γερμανικό δίκαιο.
 - 28 Επομένως, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, στοιχείο ιγ', του ως άνω κανονισμού κατά το οποίο το δίκαιο του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας καθορίζει, μεταξύ άλλων, τους κανόνες που άπτονται της ακυρότητας, ακυρωσίας ή του ανενεργού των επιβλαβών για όλους τους πιστωτές δικαιοπραξιών, το ζήτημα της εκ μέρους της Oeltrans Befrachtungsgesellschaft πληρωμής των 8 259,30 ευρώ προς όφελος της E.A. Frerichs πρέπει, κατ' αρχήν, να εκτιμηθεί υπό το πρίσμα του γερμανικού δικαίου.

- 29 Εντούτοις, στο μέτρο που η εν λόγω πληρωμή έγινε προς εκπλήρωση συμβατικής υποχρέωσης που υπείχε η Tankfracht βάσει της συναφθείσας με την E.A. Frerichs σύμβαση και η σύμβαση αυτή διέπεται από το ολλανδικό δίκαιο, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν, για την εφαρμογή του άρθρου 13 του κανονισμού 1346/2000, πρέπει να θεωρηθεί ότι και η εν λόγω πληρωμή διέπεται από το ολλανδικό δίκαιο.
- 30 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά την αιτιολογική του σκέψη 23, ο ως άνω κανονισμός θα πρέπει να καθορίζει ενιαίους κανόνες για τη σύγκρουση των νομοθεσιών οι οποίοι να αντικαθιστούν, στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής τους, τις εθνικές διατάξεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.
- 31 Επισημαίνεται εξάλλου ότι, σύμφωνα με τους σκοπούς που επιδιώκει το άρθρο 13 του ως άνω κανονισμού, όπως αυτοί υπομνήσθηκαν στη σκέψη 25 της παρούσας αποφάσεως, συμβαλλόμενος ο οποίος έλαβε πληρωμή στο πλαίσιο εκπλήρωσης της σύμβασης πρέπει να μπορεί να αναμένει ότι το εφαρμοστέο στη σύμβαση αυτή δίκαιο θα διέπει και την εν λόγω πληρωμή, ακόμη και μετά την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας.
- 32 Το ίδιο ισχύει στην περίπτωση κατά την οποία η πληρωμή δεν πραγματοποιείται από τον αντισυμβαλλόμενο του ως άνω συμβαλλόμενου, αλλά από τρίτον, δεδομένου ότι, για τον συμβαλλόμενο, είναι πρόδηλο ότι με την οικεία πληρωμή ο τρίτος έχει την πρόθεση να εκπληρώσει τη συμβατική υποχρέωση πληρωμής που υπέχει ο ως άνω αντισυμβαλλόμενος. Επομένως, στην περίπτωση αυτή, ο συμβαλλόμενος πρέπει επίσης να μπορεί να αναμένει ότι, ακόμη και μετά την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας, η επίμαχη πληρωμή εξακολουθεί να διέπεται από το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στη σύμβαση η οποία αποτελεί τη νομική της βάση.
- 33 Πράγματι, δεν θα ήταν θεμιτό ο συμβαλλόμενος υπέρ του οποίου έγινε από τον αντισυμβαλλόμενο του ή από τρίτον πληρωμή προς εκπλήρωση της σύμβασης αυτής να υποχρεωθεί να προβλέψει ότι θα κινηθεί ενδεχομένως διαδικασία αφερεγγυότητας έναντι του εν λόγω αντισυμβαλλόμενου ή τρίτου και, ενδεχομένως, σε ποιο κράτος μέλος θα κινηθεί η διαδικασία αυτή.
- 34 Επιπλέον, όπως υποστήριξαν η Πορτογαλική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις τους, αντίθετη ερμηνεία του άρθρου 13 του κανονισμού 1346/2000 θα έθιγε την πρακτική αποτελεσματικότητα της διάταξης αυτής και θα αντέβαινε στον σκοπό της, ο οποίος συνίσταται στη δυνατότητα παρέκκλισης από τον γενικό κανόνα του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να προστατευθεί η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των δικαιούχων από επιβλαβείς για το σύνολο των πιστωτών δικαιοπραξίες, καθόσον θα είχε ως συνέπεια ότι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τρίτους εξακολουθούν να διέπονται από το δίκαιο του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας.
- 35 Εξάλλου, η ερμηνεία κατά την οποία, για την εφαρμογή του άρθρου 13 του κανονισμού 1346/2000, το εφαρμοστέο δίκαιο προς εκπλήρωση συμβατικής υποχρέωσης από αντισυμβαλλόμενο ή τρίτον είναι το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση από την οποία απορρέει η εν λόγω υποχρέωση επιρρωννύεται από το γράμμα του άρθρου 12, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 593/2008.
- 36 Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή προβλέπει ότι το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο δυνάμει του κανονισμού 593/2008 διέπει, μεταξύ άλλων, την εκπλήρωση των απορρευσών από τη σύμβαση υποχρεώσεων.

- 37 Επομένως, από το γράμμα της εν λόγω διατάξεως προκύπτει ότι η εκπλήρωση συμβατικής υποχρέωσης πληρωμής διέπεται από το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στη σύμβαση η οποία αποτελεί τη νομική βάση της υποχρέωσης αυτής.
- 38 Εξάλλου, όπως υπενθυμίζεται στην αιτιολογική σκέψη 16 του κανονισμού 593/2008, οι κανόνες σύγκρουσης νόμων που αυτός προβλέπει θα πρέπει να παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προβλεψιμότητας προκειμένου να συμβάλλουν στην επίτευξη του γενικού σκοπού του κανονισμού αυτού, ήτοι της ασφάλειας δικαίου στον ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης.
- 39 Επιβάλλεται δε η διαπίστωση ότι ερμηνεία του άρθρου 13 του κανονισμού 1346/2000 κατά την οποία το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο διέπει επίσης την εκπλήρωση, από αντισυμβαλλόμενο ή τρίτον, υποχρέωσης απορρέουσας από τη σύμβαση αυτή είναι σύμφωνη προς τον ως άνω σκοπό της ασφάλειας δικαίου, καθόσον διασφαλίζει ότι, ακόμη και μετά την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας, η εν λόγω υποχρέωση εξακολουθεί να διέπεται από το δίκαιο αυτό.
- 40 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 13 του κανονισμού 1346/2000 και το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 593/2008 έχουν την έννοια ότι το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο δυνάμει του τελευταίου κανονισμού διέπει επίσης την πληρωμή που πραγματοποιεί τρίτος προς εκπλήρωση της συμβατικής υποχρέωσης πληρωμής του ενός εκ των συμβαλλομένων όταν, στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, η εν λόγω πληρωμή προσβάλλεται ως επιβλαβής για το σύνολο των πιστωτών δικαιοπραξία.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 41 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, και το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη I), έχουν την έννοια ότι το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο δυνάμει του τελευταίου κανονισμού διέπει επίσης την πληρωμή που πραγματοποιεί τρίτος προς εκπλήρωση της συμβατικής υποχρέωσης πληρωμής του ενός εκ των συμβαλλομένων όταν, στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, η εν λόγω πληρωμή προσβάλλεται ως επιβλαβής για το σύνολο των πιστωτών δικαιοπραξία.

(υπογραφές)